

Spor Salonu Olan ve Olmayan Ortaöğretim Kurumlarındaki Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

An Examination of Students' Attitudes Toward Physical Education and Sports Lessons in Secondary Education Institutions With and Without Sports Halls

Savaş AYDIN

Dr. Öğretim Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümü.
Van, Türkiye

Assistant Professor, Van Yüzüncü Yıl University, School of Physical Education and Sports, Department of Sports Management.
Van, Turkey

Orcid: [0009-0008-0871-256X](https://orcid.org/0009-0008-0871-256X), savasaydin@yyu.edu.tr

Article Information/Makale Bilgisi

Cite as/Atıf: Aydın, S. (2025). *An Examination of Students' Attitudes Toward Physical Education and Sports Lessons in Secondary Education Institutions With and Without Sports Halls*. Van Yüzüncü Yıl University the Journal of Social Sciences Institute, 69, 170-180

Aydın, S. (2025). *Spor Salonu Olan ve Olmayan Ortaöğretim Kurumlarındaki Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 69. Sayı, 170-180

Article Types / Makale Türü: Research Article/Araştırma Makalesi

Received/Geliş Tarihi: August 13, 2025 / 13 Ağustos 2025

Accepted/Kabul Tarihi: September 19, 2025 / 19 Eylül 2025

Published/Yayın Tarihi: September 30, 2025/ 30 Eylül 2025

Pub Date Season/Yayın Sezonu: Septembber/Eylül

Issue/Sayı: 69

Pages/Sayfa: 170-180

Plagiarism/İntihal: This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software./ Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi.

Published by/Yayıncı: Van Yüzüncü Yıl University of Social Sciences Institute/Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Ethical Statement/Etik Beyan: It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited/ Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur (Savaş Aydın).

Conflict of Interest/Çıkar Beyanı

There are no conflicts of interest./Bu çalışma kapsamında herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile çıkar çatışması yoktur.

Declaration of Authors' Contribution/Yazarların Katkı Oran Beyanı

This study was conducted by a single author. The author contributed 100% to the research. / Bu araştırma tek yazar tarafından gerçekleştirilmiştir. Yazar, %100 oranında katkı sağlamıştır.

Copyright & License/Telif Hakkı ve Lisans: Author publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0./Yazar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptir ve çalışmaları CC BY-NC 4.0.lisansı altında yayımlanmaktadır.

Öz

Bu araştırmanın amacı, spor salonu bulunan ve bulunmayan ortaöğretim okullarında eğitim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının çeşitli demografik faktörler açısından farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Öğrencilerin derse karşı tutumları; okulda spor salonu bulunup bulunmaması, cinsiyet, düzenli spor yapma durumu, ders başarısına yönelik öz değerlendirme, sağlık durumu, haftalık spor yapma sıklığı, ebeveynlerin eğitim düzeyi ve ailenin ekonomik durumu gibi değişkenler doğrultusunda değerlendirilmiştir. Araştırma, nicel yöntemlere dayalı olarak betimsel tarama modeli çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın örneklemini, İl Milli Eğitim Müdürlükleri'ne bağlı çeşitli ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören 185 erkek ve 208 kız olmak üzere toplam 393 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplamak amacıyla Güllü ve Güçlü (2009) tarafından geliştirilen "Ortaöğretim Öğrencileri İçin Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleriyle belirlenmiştir. Normal dağılım ve varyans homojenliği koşulları sağlanmadığında, ikili grup karşılaştırmaları için Mann-Whitney U testi; birden fazla grup karşılaştırmaları için ise Kruskal-Wallis H testi uygulanmıştır. Anlamlı fark tespit edilen gruplar arasında ise tekrar Mann-Whitney U testi ile analiz yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, spor salonu olan okullarda okuyan, erkek, düzenli fiziksel aktivite yapan, beden eğitimi ve spor dersinde kendini başarılı olarak değerlendiren, sağlık sorunu bulunmayan ve haftalık olarak daha sık spor yapan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı daha olumlu tutumlara sahip oldukları belirlenmiştir ($p<0,05$). Öte yandan, ebeveynlerin eğitim düzeyi ile ailenin gelir durumu değişkenlerine göre anlamlı bir tutum farkı saptanmamıştır ($p>0,05$). Sonuç olarak, elde edilen veriler doğrultusunda; okulun fiziksel donanımının yeterliliği, düzenli spor yapma alışkanlığı ve öğrencinin sağlık durumu, beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlar üzerinde etkili faktörler olarak öne çıkmaktadır. Bu doğrultuda, okullardaki fiziksel imkanların artırılması, öğrencilerin sporla iç içe olmalarının desteklenmesi ve olumlu başarı algılarının geliştirilmesi eğitimsel açıdan önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Beden Eğitimi ve Spor, Ortaöğretim, Tutum.

Abstract

The aim of this study is to examine whether students' attitudes towards physical education classes differ based on various demographic factors in secondary schools with and without gymnasiums. Students' attitudes towards the course were evaluated based on variables such as the presence or absence of a gymnasium at school, gender, regular participation in sports, self-evaluation of academic performance in the course, health status, weekly frequency of sports participation, parents' educational levels, and the family's economic status. The research was conducted within the framework of the descriptive survey model based on quantitative methods. The sample of the study consisted of a total of 393 students, including 185 boys and 208 girls, studying in various secondary schools affiliated with the Provincial Directorates of National Education. In order to collect data, the "Attitude Scale Towards Physical Education Course for Secondary School Students" developed by Güllü and Güçlü (2009) was used. Whether the data showed a normal distribution was determined by Kolmogorov-Smirnov and Shapiro-Wilk tests. When the assumptions of normality and homogeneity of variances were not met, the Mann-Whitney U test was used for binary group comparisons, and the Kruskal-Wallis H test was applied for comparisons involving more than two groups. For significant differences found among the groups, further analysis was performed using the Mann-Whitney U test. According to the findings, students who study in schools with gymnasiums, male students, those who engage in regular physical activity, who evaluate themselves as successful in physical education classes, who have no health problems, and who do sports more frequently on a weekly basis were found to have more positive attitudes towards the physical education course ($p<0.05$). On the other hand, no significant difference in attitudes was found based on the parents' educational levels or the family's economic status ($p>0.05$). In conclusion, based on the data obtained, the adequacy of the school's physical facilities, the habit of regular sports participation, and the student's health condition emerge as influential factors on attitudes towards physical education classes. In this context, improving physical resources in schools, encouraging students' involvement in sports, and fostering positive perceptions of success are of educational significance.

Keywords

Physical Education and Sports, Secondary Education, Attitude.

Giriş

Beden eğitimi ve spor dersleri, öğrencilerin fiziksel kapasitelerini geliştirmelerinin yanı sıra sosyal beceriler kazanmalarını (Ramires vd. 2023), sağlıklı yaşam alışkanlıkları edinmelerini ve ruhsal iyilik hâllerini destekleyen geleceği şekillendirmeye yardımcı olan çok yönlü bir öğretim alanıdır (Corbin, 2020). Eğitim sisteminin ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi, bireyin bütüncül gelişimine katkı sağlayan temel derslerden biridir. Özellikle ergenlik döneminde bulunan ortaöğretim öğrencileri için bu ders, fiziksel gelişimin yanı sıra psiko-sosyal uyum ve kimlik oluşumu açısından da kritik bir işleve sahiptir (Pangrazi ve Beighle, 2019).

Beden eğitimi dersinin etkili bir şekilde yürütülebilmesi, yalnızca müfredat içeriğiyle değil, aynı zamanda öğrencilerin derse yönelik tutumlarıyla da doğrudan ilişkilidir. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın temel amacı; öğrencilerin yaşamları boyunca kullanabilecekleri hareket yetkinliklerini, aktif ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarını, ilgili kavram ve stratejilerle birlikte öz yönetim, sosyal etkileşim ve düşünme becerilerini geliştirmelerini sağlayarak onları bir üst öğrenim basamağına hazırlamaktır (MEB, 2018). Dolayısıyla öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları, öğretmenlerin ders işleyiş tarzı ve müfredatın içeriği ile doğrudan ilişkilidir (Phillips, Bernstein ve Silverman, 2018; Phillips ve Silverman, 2015). Tutum, bireyin bir nesneye, olaya ya da duruma karşı geliştirdiği duyuşsal yönelim olarak tanımlanır ve bireyin davranışlarını biçimlendirmede önemli bir belirleyicidir (İnceoğlu, 2004). Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları, derse katılım düzeylerini, öğrenme süreçlerini ve dersin amaçlarına ulaşma başarısını doğrudan etkileyebilmektedir (Dalgın, 2019). Bu bağlamda, beden eğitimi ve spor dersine ilişkin olumlu tutumların geliştirilmesi, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde daha sağlıklı ve aktif bir yaşam biçiminin teşvik edilmesi açısından önem arz etmektedir.

Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını etkileyen birçok değişken ve farklılıklar bulunmaktadır (Silverman, 2017; Primadha, 2017; Rikard ve Banville, 2006). Bu değişkenler arasında bireysel özelliklerin yanı sıra çevresel faktörler de önemli bir yer tutmaktadır (Kurniawan, Kurniawan, ve Sari, 2022; Wang, ve Qi, 2020; Sandu, Chereches, Baba, Revnic ve Mocean, F. 2018). Çevresel etmenlerden biri olan okulun fiziki donanımı, özellikle spor salonu gibi fiziksel imkânların varlığı (Deemua, 2018), öğrencilerin derslere aktif katılımı ve tutumları üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olabilir (Chow, McKenzie ve Louie, 2008). Araştırmalar, spor salonu bulunan okullardaki öğrencilerin fiziksel aktivitelere daha fazla katılım sağladıklarını ve beden eğitimi ve spor dersini daha olumlu değerlendirdiklerini göstermektedir (Dalgın, 2019). Buna karşılık, yetersiz fiziksel donanımına sahip okullarda, derslerin etkin biçimde yürütülememesi, öğrencilerde ilgi ve motivasyon eksikliğine neden olabilmektedir.

Türkiye'deki birçok devlet okulunda, özellikle kırsal bölgelerde, spor salonu gibi temel fiziksel yapıların eksikliği hâlâ önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, öğrenciler arasında fiziksel aktiviteye katılım fırsatlarında eşitsizlik yaratmakta, aynı zamanda beden eğitimi ve spor derslerine ilişkin tutumların farklılaşmasına yol açmaktadır. Eğitimde fırsat eşitliği ilkesi göz önüne alındığında, öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersinden beklenen kazanımlara ulaşabilmesi için bu tür altyapısal farklılıkların etkisinin bilimsel verilerle ortaya konması gerekmektedir. Bu araştırmanın temel amacı, spor salonu olan ve olmayan ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını incelemek ve bu iki okul tipi arasında anlamlı bir fark olup olmadığını ortaya koymaktır. Ayrıca, öğrencilerin bireysel ve demografik özelliklerinin bu tutumlar üzerindeki etkisi de değerlendirilmiştir. Elde edilecek bulguların, eğitim politikalarının geliştirilmesinde, fiziki altyapının iyileştirilmesinde ve beden eğitimi ve spor derslerinin niteliğinin artırılmasında yol gösterici olması beklenmektedir.

1. Yöntem

Bu araştırma, betimsel tarama modeli temel alınarak ve nicel araştırma yöntemi doğrultusunda yapılandırılmıştır. Seçilen araştırma modeli, öğrencilerin mevcut durumlarını açıklamaya ve belirlenen değişkenler arasındaki ilişkileri incelemeye olanak sağlamaktadır (Karasar, 2009). Katılımcılar belirli bir yaş aralığı ya da sınıf düzeyine göre değil, basit rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiştir (Karasar, 2009). Bu örnekleme yöntemi, araştırma grubunun genel ortaöğretim öğrenci kitlesini temsil etme düzeyini artırmıştır. Araştırmaya katılım gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleşmiş, süreç boyunca etik ilkeler gözetilmiştir.

1.1. Araştırma Evren ve Örneklemi

Araştırma evrenini, Van ili merkez ilçelerinde yer alan ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ortaöğretim okullarında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem grubunda 185 erkek ve 208 kız olmak üzere toplam 393 öğrenci yer almıştır. Araştırmaya katılan öğrenciler, rastgele örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Bu yaklaşım, araştırmaya dahil edilen katılımcı grubunun ortaöğretim kademesindeki tüm öğrencileri temsil etme olasılığını artırmıştır. Ayrıca sosyal

bilimlerde evren büyüklüğü 10.000'in üzerinde olsa dahi yaklaşık 384 kişilik örneklemin yeterli kabul edildiği belirtilmektedir (Karasar, 2009). Bu bağlamda, araştırmadaki 393 kişilik örneklem sayısının evrene genellenebilirlik açısından yeterli olduğu söylenebilir.

1.2. Veri Toplama Araçları

1.2.1. Kişisel Bilgi Formu

Katılımcılara ait demografik özellikleri belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından oluşturulan form kullanılmıştır. Formda; yaş, cinsiyet, boy, kilo, sınıf düzeyi, anne ve baba öğrenim durumu, aile gelir seviyesi, okulda spor salonu bulunup bulunmadığı, düzenli spor yapma durumu, beden eğitimi ve spor dersindeki başarı algısı ve sağlık problemi olup olmadığı gibi değişkenler yer almaktadır.

1.2.2. Ortaöğretim Öğrencileri İçin Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği (OBEDTÖ)

Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Güllü ve Güçlü (2009) tarafından geliştirilen ve geçerlilik-güvenirlilik çalışmaları tamamlanmış olan "Ortaöğretim Öğrencileri İçin Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Tek boyutlu bir yapıya sahip olan bu ölçek toplam 35 maddeden oluşmaktadır. Maddelerin 24'ü olumlu ve 11'i olumsuz ifadelerden meydana gelmektedir. Beşli Likert tipi değerlendirme sistemine sahip olan ölçek, "Tamamen Katılmıyorum" (1) ile "Tamamen Katılıyorum" (5) arasında puanlanmaktadır. Ölçekten elde edilebilecek puanlar 35 ile 175 arasında değişmektedir. Tek boyutlu yapıya ilişkin açıklanan varyans oranı %36,19, birinci faktörün özdeğeri ise 12,67'dir. Güvenirlilik çalışmaları kapsamında, ölçek 50 öğrenciye 45 günlük arayla iki kez uygulanmış ve Pearson Momentler Çarpım Korelasyon katsayısı 0,80 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca 600 kişilik örneklem grubunda Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0,94 olarak bulunmuştur. Bu çalışmada yapılan uygulamada ise Cronbach Alfa değeri 0,892 olarak belirlenmiş, böylece ölçeğin mevcut örneklem için de yeterli güvenilirliğe sahip olduğu ortaya konmuştur.

1.3. Verilerin Analizi

Veri toplama süreci, bilimsel araştırmalarda uyulması gereken etik kurallar doğrultusunda araştırmacı tarafından anketler aracılığı ile yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Toplanan veriler SPSS istatistik programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleriyle incelenmiştir. Normallik ve varyansların homojenliği koşulları sağlanmadığı için, ikili gruplar arasındaki farklar için Mann-Whitney U testi, üç ve daha fazla grup arasındaki karşılaştırmalar için ise Kruskal-Wallis H testi uygulanmıştır. Gruplar arası farkın anlamlı bulunması durumunda post-hoc analizler ile farkın hangi gruplar arasında olduğu belirlenmiştir. Tüm analizlerde tanımlayıcı istatistiklerden yararlanılmış ve anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

1.4. Araştırma Etiği

Araştırmaya başlamadan önce Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimleri Yayın Etik Kurulu'ndan (23/12/2024 tarihli; Oturum Sayısı: 2024/6; Karar No: 23) etik izni alınmıştır. Ardından Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Kurulu'ndan (Başvuru No: MEB.TT.2024.013962) uygulama izni alınmıştır. Katılımcılara araştırmanın amacı, kapsamı ve gizlilik ilkeleri hakkında bilgilendirme yapılmış, gönüllü katılım esasına dayalı olarak aydınlatılmış veli onamları alınmıştır.

2. Bulgular

Bu araştırmada, spor salonu olan ve olmayan ortaöğretim kademelerindeki öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerine yönelik tutumlarının bazı demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Ayrıca, öğrencilerin cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, anne ve baba öğrenim düzeyi aile gelir durumu, düzenli spor yapma durumu, haftada yaptığı spor yapma durumu, beden eğitimi ve spor derslerindeki akademik başarı durumu, herhangi bir sağlık probleminin varlığı gibi değişkenlere göre değerlendirilmesi yapılmıştır.

Elde edilen bulgular, öğrencilerin okulda spor salonu varlığı durumuna göre beden eğitimi ve spor derslerine yönelik tutumlarını ve araştırma değişkenlerinin demografik özelliklere göre nasıl farklılık gösterdiğine dair önemli ipuçları sunmaktadır. Aşağıda, araştırmadan elde edilen temel bulgular detaylandırılmıştır.

Tablo 1.

Araştırmaya katılan öğrencilere ait demografik bilgiler

	Değişkenler	N	Ort. ± SS
Yaş	Erkek	185	16,2 ± 1,1
	Kız	208	15,9 ± 1,0
Boy	Erkek	185	172,5 ± 6,8
	Kız	208	164,2 ± 5,9
Kilo	Erkek	185	65,3 ± 8,7
	Kız	208	56,1 ± 7,4
%			
Sınıf düzeyi	9.Sınıf	93	23,7
	10.Sınıf	97	24,7
	11.Sınıf	87	22,1
	12.Sınıf	116	29,5
Spor Yapma Durumu	Evet	145	36,9
	Hayır	248	63,1
Okulda spor salonunun varlığı	Evet	241	61,3
	Hayır	152	38,7
	Okuryazar değil	96	24,4
	Okuryazar	34	8,7
Anne öğrenim durumu	İlkokul	130	33,1
	Ortaokul	62	15,8
	Lise	59	15,0
	Yüksekokul	9	2,3
Baba öğrenim durumu	Lisans	3	,8
	Yüksek lisans/doktora	96	24,4
	Okuryazar değil	22	5,6
	Okuryazar	19	4,8
Aile gelir düzeyi	İlkokul	102	26,0
	Ortaokul	105	26,7
	Lise	115	29,3
	Yüksekokul	15	3,8
Haftada spor yapma sıklığı	Lisans	15	3,8
	Yüksek lisans/doktora	22	5,6
	Gelir Giderden Az	110	28,0
	Gelir Gidere Eşit	220	56,0
Beden eğitimi ve spor dersinde başarılı olma düşüncesi	Gelir Giderden Fazla	63	16,0
	Hiç yapmıyor	102	26,0
	Haftada 1 gün	96	24,4
	Haftada 2-3 gün	142	36,1
Toplam	Haftada 4-6 gün	36	9,2
	Haftada her gün	17	4,3
	Evet	321	81,7
	Hayır	72	18,3
Toplam		393	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamalarının erkeklerde (N=185), kızlarda ise (N=208) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımlarında en fazla 12. sınıf öğrencilerinin yer aldığı (N=116, %29,5), bunu sırasıyla 10. sınıf (N=97, %24,7), 9. sınıf (N=93, %23,7) ve 11. sınıf (N=87, %22,1) öğrencilerinin izlediği görülmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun düzenli spor yapmadığı (N=248, %63,1), düzenli spor yapanların ise daha az sayıda olduğu (N=145, %36,9) belirlenmiştir. Spor salonu bulunan okullarda öğrenim gören öğrenci sayısının (N=241, %61,3), bulunmayanlara (N=152, %38,7) göre daha fazla olduğu görülmektedir. Anne öğrenim durumu incelendiğinde en fazla ilkököl mezunu annelerin bulunduğu (N=130, %33,1), ardından okuryazar olmayan (N=96, %24,4) ve ortaokul mezunu (N=62, %15,8) annelerin geldiği görülmektedir. Baba öğrenim durumu açısından ise lise mezunu babaların (N=115, %29,3) çoğunlukta olduğu, bunu ortaokul (N=105, %26,7) ve

ilkokul mezunu (N=102, %26,0) babaların izlediği görülmektedir. Aile gelir düzeyine göre katılımcıların çoğunun gelirinin giderine eşit olduğu (N=220, %56,0), bunu gelir-gideri karşılamayan (N=110, %28,0) ve gelir-giderden fazla olan (N=63, %16,0) öğrencilerin takip ettiği görülmektedir. Haftalık spor yapma sıklığına göre öğrencilerin en fazla haftada 2-3 gün spor yaptığı (N=142, %36,1), bunu hiç yapmayan (N=102, %26,0) ve haftada 1 gün yapan (N=96, %24,4) öğrencilerin izlediği, haftada her gün spor yapan öğrenci oranının ise oldukça düşük olduğu (N=17, %4,3) görülmektedir. Beden eğitimi ve dersinde başarılı olduğunu düşünen öğrenci sayısının (N=321, %81,7) oldukça fazla olduğu, başarısız olduğunu düşünen öğrenci sayısının ise daha düşük olduğu (N=72, %18,3) görülmektedir.

Tablo 2.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre OBEDTÖ U – Testi sonuçları

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Tutum Ölçeği Puanı	Erkek	185	219,68	40640,00	15045,000	0,001
	Kız	208	176,83	36781,00		
	Toplam	393				

Tablo 2'ye göre öğrencilerin cinsiyet değişkeni ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir (U=15045,00; p<0,05). Erkek öğrencilerin tutum puanları (219,68), kız öğrencilere göre (176,83) daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgu, erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik daha olumlu bir tutuma sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bulunduğu okulda spor salonunun varlığı değişkenine göre OBEDTÖ U – Testi sonuçları

	Spor Salonu Varlığı	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Tutum Ölçeği Puanı	Var	152	211,09	32085,00	16175,000	0,048
	Yok	241	188,12	45336,00		
	Toplam	393				

Tablo 3'e göre öğrencilerin öğrenim gördükleri okulda spor salonunun bulunup bulunmaması değişkenine göre beden eğitimi ve spor dersi tutum puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir (U=16175,00; p<0,05). Spor salonu bulunan okullardaki öğrencilerin tutum puanları (211,09), spor salonu bulunmayan öğrencilerinkine (188,12) göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgu, okullarda spor salonunun varlığı öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını olumlu etkilediğini göstermektedir.

Tablo 4.

Araştırmaya katılan öğrencilerin düzenli spor yapma durumu değişkenine göre OBEDTÖ U – Testi sonuçları

	Spor yapma durumu	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Tutum Ölçeği Puanı	Evet	145	237,31	34410,00	12135,000	0,001
	Hayır	248	173,43	43011,00		
	Toplam	393				

Tablo 4'e göre düzenli spor yapma durumu ile beden eğitimi ve spor dersi tutum puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir (U=12135,00; p<0,05). Düzenli olarak spor yapan öğrencilerin tutum puanları (237,31), spor yapmayan öğrencilerinkine (173,43) göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgu, düzenli olarak spor yapan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı daha olumlu tutum geliştirdiklerini göstermektedir.

Tablo 5.

Araştırmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerinde başarı olduğu düşüncesi değişkenine göre OBEDTÖ U – Testi sonuçları

	Başarı Düşüncesi	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Tutum Ölçeği Puanı	Evet	321	216,66	69549,00	5244,000	0,001
	Hayır	72	109,33	7872,00		
	Toplam	393				

Tablo 5'e göre öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersinde kendilerini başarılı olarak görüp görmemeleri ile tutum puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir (U=5244,00; p<0,05). Derste başarılı olduğunu düşünen öğrencilerin tutum puanları (216,66), başarılı olmadığını düşünen öğrencilere (109,33) göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgu, öğrencilerin öz yeterlik algılarının beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları üzerinde etkili olduğunu göstermektedir.

Tablo 6.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sağlık probleminin varlığı değişkenine göre OBEDTÖ U – Testi sonuçları

	Sağlık Problemi Varlığı	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
--	-------------------------	---	-----------------	--------------	---	---

Tutum	Evet	56	167,36	9372,00		
Ölçeği	Hayır	337	201,93	68049,00	7776,000	0,035
Puanı	Toplam	393				

Tablo 6'ya göre sağlık problemi olup olmama durumu ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($U=7776,00$; $p<0,05$). Sağlık problemi olmayan öğrencilerin tutum puanları (201,93), sağlık problemi olan öğrencilere (167,36) göre daha yüksektir. Bu bulgu, fiziksel sağlık durumunun beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumu etkileyen önemli bir değişken olduğunu göstermektedir.

Tablo 7.

Araştırmaya katılan öğrencilerin haftalık spor yapma sıklığı değişkenine göre OBEDTÖ Kruskal Wallis Testi sonucu

	Haftalık spor yapma sıklığı	N	Sıra Ort.	sd	X	p	Anlamlı Fark
Tutum Puanı	Hiç yapmıyor (a)	102	143,07				
	Haftada 1 gün (b)	96	185,80				(e)-(c)
	Haftada 2-3 gün (c)	142	229,71	4	42,017	0,001	(c)-(b)
	Haftada 4-6 gün (d)	36	223,54				(c)-(a)
	Haftada her gün (e)	17	254,41				
	Toplam	393					

Tablo 7'ye göre öğrencilerin haftalık spor yapma sıklığı değişkenine göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0,05$). Yapılan analiz sonucunda haftalık spor yapma sıklığı değişkenine göre tutum puanlarında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir [$X^2(5) = 42,017$]. Buna göre haftada her gün spor yapan öğrencilerin (254,41), haftada 2-3 gün (229,71) ve 4-6 gün (223,54) spor yapan öğrencilere göre daha yüksek tutum puanlarına sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca haftada 2-3 gün spor yapan öğrencilerin tutum puanlarının, haftada 1 gün (185,80) ve hiç spor yapmayan öğrencilerden (143,07) daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgu, spor yapma sıklığı arttıkça beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumun da olumlu yönde geliştiğini göstermektedir. Araştırmada anne-baba öğrenim durumu ve aile geliri ile OBEDTÖ puanları arasında anlamlı fark tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

3. Tartışma

Bu araştırmada, ortaöğretim düzeyinde eğitim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının; okulda spor salonunun bulunup bulunmaması, cinsiyet, düzenli spor yapma alışkanlığı, öğrencinin kendini başarılı görme durumu, sağlık durumu ve haftalık spor yapma sıklığı gibi bazı değişkenlere göre anlamlı biçimde farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Elde edilen veriler, bu değişkenlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlar üzerinde önemli etkileri olduğunu ortaya koymaktadır. Bulgular, her bir değişken ekseninde daha önce yapılan çalışmalarla karşılaştırılarak aşağıda tartışılmıştır.

Okulda Spor Salonunun Bulunması

Araştırmanın sonuçlarına göre, spor salonuna sahip okullarda öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı daha olumlu tutumlar sergilediği görülmüştür. Bu bulgu, fiziksel ortamın uygunluğunun öğrencilerin derse olan ilgisini artırdığına ve katılımlarını teşvik ettiğine işaret etmektedir. Güllü ve Güçlü (2009) tarafından geliştirilen tutum ölçeğiyle yapılan benzer çalışmalarda da fiziksel olanakların öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği belirtilmiştir. Kılıç'ın (2015) araştırmasında, spor salonu bulunan okullardaki öğrencilerin tutum puanlarının, spor salonu bulunmayan okullardaki öğrencilere kıyasla daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Aras ve Asma (2020), spor salonu mevcut olan okullarda öğrenim gören öğrencilerin, olmayanlara göre beden eğitimi ve spor dersine karşı daha olumlu bir tutum geliştirdiklerini ortaya koymuştur. Ancak Atik'in (2020) çalışmasında dikkat çekici bir farklılık gözlenmiştir; bu araştırmada, spor salonuna sahip olmayan okullardaki öğrencilerin, spor salonu bulunan okullardaki öğrencilere kıyasla daha yüksek tutum puanlarına sahip oldukları belirlenmiştir. Bu durum, okul dışı fiziksel aktivite fırsatları, öğretim yöntemleri ya da öğrenci beklentileri gibi farklı değişkenlerin etkisiyle açıklanabilir.

Cinsiyet Değişkenine Göre Tutum Farklılığı

Araştırma bulguları, erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının, kız öğrencilere kıyasla daha olumlu olduğunu ortaya koymuştur. Bu sonuç, erkek öğrencilerin fiziksel etkinliklere daha ilgili olduklarına dair genel kabulle örtüşmektedir. Toksöz ve arkadaşlarının (2024) yaptığı çalışmada da benzer biçimde, erkek öğrencilerin tutum ölçeğinden aldıkları puanların kız öğrencilere oranla daha yüksek olduğu bildirilmiştir. Bu durum, toplumsal cinsiyet rollerinin öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik yaklaşımlarını şekillendirdiğini göstermektedir (Toksöz, Kurt ve Erduğan, 2024). Canlı'nın (2013) yürüttüğü araştırmada da erkek öğrencilerin tutum düzeylerinin, kız öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu

belirlenmiştir. Zeng ve Sun'un (2022) çalışmasında ise, iki cinsiyet arasında erkek öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Benzer şekilde, Korkmaz ve Haloğlu'nun (2011) çalışmasında da erkek öğrencilerin tutum puanlarının kız öğrencilere kıyasla belirgin biçimde daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bununla birlikte, mevcut literatürde farklı sonuçlara ulaşan çalışmalar da yer almaktadır. Örneğin, Böke ve Norman (2021), ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkeninden büyük ölçüde etkilenmediğini ortaya koymuştur. Bu tür farklılıkların, çalışma gruplarının özellikleri, kullanılan ölçüm araçlarının yapısı ya da araştırmanın yürütüldüğü sosyal-kültürel bağlam gibi çeşitli etmenlerden kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Düzenli Spor Yapma Durumu

Araştırmada elde edilen veriler, düzenli olarak spor yapan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum puanlarının, spor yapmayan öğrencilere göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgu, fiziksel aktivitenin öğrencilerin derse olan ilgisini artırdığını ve daha olumlu bir algı geliştirmelerine katkı sağladığını göstermektedir. Parahonko ve Khimich (2023), yüzme eğitiminin öğrencilerin fiziksel yeterliliklerini geliştirdiğini ve beden eğitimi ve spor dersine karşı oluşan olumsuz yaklaşımların ortadan kaldırılmasında etkili olduğunu belirtmektedir. Bu doğrultuda, düzenli fiziksel aktivitenin, beden eğitimi ve spor dersine karşı olumlu tutum geliştirilmesinde önemli bir rol oynadığı söylenebilir.

Literatürde yer alan diğer çalışmalar da benzer sonuçlar sunmaktadır. Özellikle lisanslı olarak spor yapan ya da okul dışında düzenli olarak spor etkinliklerine katılan öğrencilerin, beden eğitimi ve spor dersine daha olumlu bir bakış açısıyla yaklaştıkları görülmektedir (Atamtürk, 2019; Keskin, Hergüner, Dönmez, Berisha, ve Üçan, 2017; Karakullukçu ve Çakto, 2023). Araştırma bulguları, beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumun, öğrencilerin spor yapma alışkanlığıyla doğrudan ilişkili olduğunu göstermektedir. Düzenli olarak fiziksel aktiviteye katılan öğrencilerin bu dersi yalnızca bir akademik alan olarak değil, günlük yaşamlarının ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirdikleri ifade edilebilir.

Ayrıca, haftalık spor yapma sıklığı ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum arasında pozitif bir ilişki saptanmıştır. Özellikle haftada 2-3 gün ve daha fazla spor yapan öğrencilerin tutum puanlarının anlamlı şekilde daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Bu durum, düzenli sporun öğrencilerin derse olan motivasyonunu güçlendirdiğini ve olumlu tutum geliştirmelerini desteklediğini göstermektedir.

Akademik Başarı Algısı

Araştırmada kendini beden eğitimi ve spor dersinde başarılı gören öğrencilerin tutum puanları anlamlı biçimde daha yüksek bulunmuştur. Araştırma bulgularına paralel olarak, Akandere vd. (2010), beden eğitimi ve spor dersine yüksek ilgi ve olumlu tutum sergileyen öğrencilerin, akademik başarıya yönelik motivasyonlarının da arttığı ifade edilmektedir. Bu doğrultuda, öğrencilerin akademik hedef belirleme, plan yapma ve süreci yürütme gibi becerilerinde beden eğitimi ve spor dersine karşı geliştirilen olumlu tutumun etkili olduğu söylenebilir (Sıral, 2020). Bununla birlikte öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerine yönelik olumlu tutumları, derslerdeki başarılarıyla ilişkili olduğu, başarılı öğrencilerin, derslere daha fazla ilgi gösterdiği ve bu durumun, olumlu tutumlar geliştirmelerine yardımcı olduğu ifade edilmektedir (Gong, Tao ve Xie, 2024; Orlić, Mijatović, ve Lazarević, 2018).

Sağlık Durumuna Göre Tutumlar

Sağlık problemi olan öğrencilerin tutum puanlarının, sağlık problemi olmayan öğrencilere göre daha düşük olduğu görülmüştür. Bu bulgu, fiziksel sınırlılıkların öğrenci katılımını ve motivasyonunu olumsuz etkileyebileceğini göstermektedir. Wang ve Sugiyama (2014), yaptıkları çalışmada sağlık durumundaki değişikliklerin beden eğitimi ve spor derslerinden memnuniyetle önemli ölçüde ilişkili olduğunu ortaya koyduğu ifade edilmektedir. Beden eğitimi ve spor dersleri, öğrencilerin bilişsel, motivasyonel-değer ve davranışsal bileşenleri içeren sağlığa yönelik değer temelli tutumlarını etkili bir şekilde oluşturabilir (Volov ve Serper, 2023). Bununla birlikte sağlık eğitiminin beden eğitimine entegre edilmesi öğrencilerin bilgi, tutum ve davranışlarını önemli ölçüde geliştirmektedir (Khairuddin, Masun, Handayani ve Jaslindo, 2025).

Anne-Baba Eğitim Durumu ve Aile Gelirine Göre Tutumlar

Araştırma bulguları, öğrencilerin anne-baba eğitim durumu ve aile gelir düzeyine göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığını ortaya koymuştur ($p>0,05$). Bu durum, bazı sosyoekonomik değişkenlerin beden eğitimi ve spor dersine karşı geliştirilen tutumlar üzerinde belirleyici bir etkisinin olmadığını göstermektedir. Yılmaz'ın (2018) çalışmasında da benzer şekilde, ebeveynlerin beden eğitimi ve spor dersi ve ders dışı spor etkinliklerine yönelik tutumlarının eğitim düzeyine göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Bu bulgu, mevcut araştırmanın sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Literatürde bu konuya ilişkin çalışmalar sınırlı sayıda olmasına rağmen, bazı araştırmalar ebeveynlerin eğitim seviyesinin çocukların fiziksel aktiviteye katılımını ve beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını etkileyebileceğini öne sürmektedir.

Özellikle daha yüksek eğitim düzeyine sahip ebeveynlerin çocuklarının fiziksel aktiviteye katılımını daha çok önemseyebildiği ve bu durumun çocukların derse karşı daha olumlu bir tutum geliştirmesine katkı sağlayabileceği ifade edilmektedir (Ružbarská, Antala, Gombár ve Tlučáková, 2021). Öte yandan, Uslu ve Özlü'nün (2022) araştırmasında aile gelir düzeyinin öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği belirtilmiştir. Ancak bu çalışmalardan farklı olarak, bu çalışmada söz konusu değişkenler açısından anlamlı bir fark saptanmamıştır. Bu sonucun, öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının daha çok bireysel yaşam tarzları, fiziksel aktivite alışkanlıkları ve eğitim kurumunun fiziksel koşullarıyla ilişkili olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu bağlamda, sosyoekonomik statünün ders tutumları üzerinde doğrudan belirleyici olmadığı, öğrencilerin bireysel deneyimlerinin ve okul ortamının daha etkili olduğu söylenebilir.

Sonuç

Bu araştırma, ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının çeşitli demografik ve bireysel değişkenler açısından farklılık gösterip göstermediğini incelemiştir. Elde edilen bulgular, erkek öğrencilerin kız öğrencilere kıyasla derse daha olumlu tutum sergilediğini göstermektedir. Aynı şekilde, okulda spor salonunun bulunması, öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine olan ilgisini ve tutumunu artırıcı bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Düzenli spor yapan ve kendini beden eğitimi ve spor dersinde başarılı olarak değerlendiren öğrencilerin tutum puanlarının daha yüksek olduğu, sağlık problemi yaşayan öğrencilerin ise daha düşük tutum puanına sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, spor yapma sıklığının artmasıyla birlikte beden eğitimi ve spor dersine yönelik olumlu tutumların da arttığı görülmüştür.

Buna karşılık, anne-baba eğitim durumu ve aile gelir düzeyi gibi sosyoekonomik faktörlerin öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık oluşturmadığı saptanmıştır. Bu durum, öğrencilerin tutumlarının daha çok bireysel özellikler ve çevresel koşullarla şekillendiğine işaret etmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda, beden eğitimi dersine yönelik olumlu tutumların geliştirilmesi için okullarda spor salonu gibi fiziki imkânların artırılması, öğrencilerin düzenli spor yapmaları teşvik edilmeli ve derse katılımları desteklenmelidir. Ayrıca, öğrencilerin başarı algılarını geliştirecek uygulamalara yer verilmesi ve sağlık problemi olan öğrenciler için uygun etkinlikler planlanması önerilmektedir.

Kaynakça | References

- Aras, L. ve Asma, M. B. (2020). Farklı türdeki ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 27–39.
- Atamturk, H. (2019). Cross-effects of being Amateur or Licensed Athletes and Attitudes Towards Physical Education in Upper Secondary Schools. *Argos*, 36(75).
- Atik, G. (2020). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ve yaşam doyumu düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Kırıkkale ili örneği), Yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.
- Böke, H. ve Norman, G. (2021). Evaluation of secondary school students' attitudes towards physical education and sports classes: A meta-analysis study: Secondary school students' attitudes towards physical education and sports classes. *International Journal of Curriculum and Instruction*, 13(3), 3402-3056.
- Canlı, U. (2013). Tekirdağ ili Çorlu ilçesi ilköğretim okulları ve liselerde öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları. Yüksek lisans tezi, Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Edirne.
- Chow, B. C., McKenzie, T. L., and Louie, L. (2008). Children's physical activity and environmental influences during elementary school physical education. *Journal of teaching in physical education*, 27(1), 38-50.
- Corbin, C. B. (2021). Conceptual physical education: A course for the future. *Journal of Sport and Health Science*, 10(3), 308–322. <https://doi.org/10.1016/j.jshs.2020.12.005>.
- Dalgın, İ. (2019). Özel ve devlet liseleri öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Deemua, G. (2019). Perceived impact of environmental factors on teaching and learning of physical education in rivers state. *Advances in Social Sciences Research Journal*, 6(9). <https://doi.org/10.14738/assrj.69.7067>.
- Gong, J., Tao, C. and Xie, T. (2024). A59: The influence of Chinese junior middle school students' expectancy-value on their attitude towards physical education class: The moderating effect of urban and rural areas and grades. *International Journal of Physical Activity and Health*, 3(1), 14.
- Güllü, M. ve Güçlü, M. (2009). Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği geliştirilmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 138-151.
- İnceoğlu, M. (2004). *Tutum, algı, iletişim* (19. baskı). Ankara: Kesit Tanıtım Ltd. Şti.
- Karakullukçu, A. and Çakto, P. (2023). Analysis of attitudes of students attending secondary education institutions towards physical education and sports according to various variables. *Revista de Gestão e Secretariado*, 14(8), 14532-14544.
- Keskin, Ö., Hergüner, G., Dönmez, A., Berisha, M., and Üçan, E. (2017). The examination of the attitudes of secondary school students towards physical education course according to certain variables. *Malaysian Online Journal of Educational Sciences*, 5(1), 59-67.
- Khairuddin, K., Masun, M., Handayani, S. G., and Jaslindo, J. (2025). The influence of health education through physical education on the healthy living behavior of elementary school students. *Cakrawala Pendidikan: Jurnal Ilmiah Pendidikan*, 44(1), 238-247. DOI: <https://doi.org/10.21831/cp.v44i1.78625>.
- Kılıç, M. (2015). Okul spor tesislerinin ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi derslerine karşı tutumlarına etkisinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Gedik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Korkmaz, N. H. ve Haloğlu, O. G. (2011). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının incelenmesi. *The Journal of New World Sciences Academy Sports Sciences*, 6(2), 81–92.
- Kurniawan, A., Kurniawan, R., and Sari, D. (2022). Exploring student attitudes during physical education class. *AL-ISHLAH: Jurnal Pendidikan*, 14(3). <https://doi.org/10.35445/alishlah.v14i3.2107>.
- Linda Rikard, G., and Banville, D. (2006). High school student attitudes about physical education. *Sport, Education and Society*, 11(4), 385-400.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). *Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı (Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları. <https://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=353> adresinden 15.04.2019 tarihinde erişilmiştir.
- Orlić, A., Mijatović, J., and Lazarević, D. (2018). Sociodemographic and psychological characteristics of students as predictors of their attitude toward physical education, *Physical Culture*, 72(2), 161-169. <https://doi.org/10.5937/FIZKUL1802161O>.
- Pangrazi, R. P. and Beighle, A. (2019). *Dynamic physical education for elementary school children*. Champaign, Illinois, ABD: Human Kinetics Publishers.
- Parahonko, V. and Khimich, I. (2023). The influence of swimming classes on the physical condition of students of higher education institutions. *Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University*, (1)159. [https://doi.org/10.31392/npu-nc.series15.2023.1\(159\).06](https://doi.org/10.31392/npu-nc.series15.2023.1(159).06)
- Phillips, S. R., Bernstein, E., and Silverman, S. (2019). Upper elementary school student perceptions of physical education: high attitude and moderate/low attitudes. *Physical Educator*, 76(4), 1064-1085.
- Phillips, S. and Silverman, S. (2015). Upper elementary school student attitudes toward physical education. *Journal of Teaching in*

Physical Education, 34(3), 461-473. <https://doi.org/10.1123/JTPE.2014-0022>.

- Primadha, R. (2017). *Perilaku Menyimpang Siswa SMP (Studi Deskriptif Pada Siswa SMP IPIEMS Surabaya)* (Doctoral dissertation, Universitas Airlangga).
- Ramires, V., Santos, P., Filho, V., Bandeira, A., Tenório, M., De Camargo, E., Ravagnani, F., Sandreschi, P., De Oliveira, V., Hallal, P., and Silva, K. (2023). Physical education for health among school-aged children and adolescents: A scoping review of reviews. *Journal of physical activity & health*, 1(14). <https://doi.org/10.1123/jpah.2022-0395>.
- Ružbarská, B., Antala, B., Gombár, M., and Tlučáková, L. (2021). The gender and education of parents as factors that influence their views on physical education. *Sustainability*, 13(24), 13708. <https://doi.org/10.3390/su132413708>.
- Sandu, P., Chereches, R. M., Baba, C. O., Revnic, R. N., and Mocean, F. (2018). Environmental influences on physical activity-Romanian youths' perspectives. *Children and Youth Services Review*, 95(2018), 71-79.
- Sıral, C. (2020). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları ile akademik başarı arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek lisans tez, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Silverman, S. (2017). Attitude research in physical education: a review. *Journal of Teaching in Physical Education*, 36(3), 303-312. <https://doi.org/10.1123/JTPE.2017-0085>.
- Toksöz, H. Kurt, C., and Erduğan, F. (2024). Examining the Attitudes of Students in Secondary Education Towards Physical Education and Sports Class in Terms of Some Variables. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 26(1), 1-11.
- Uslu, E. ve Özlü, K. (2022). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ile beden eğitimi dersindeki mutluluk düzeylerinin incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 7(3), 287-306.
- Volov, V. T. and Serper, S. A. (2023). Formation of students' value attitude towards health in physical education classes. *Samara Journal of Science*, 12(4), 189-194.
- Wang, L. and Qi, J. (2020). Effect of student-related factors on their attitudes towards peers with disabilities in physical education: evidence from elementary schools in China. *Asia Pacific Journal of Education*, 40(2), 143-153.
- Zeng, H. Z. and Sun, F. (2022). An examination of university students' attitudes toward physical education and their sport and physical activity preferences. *Physical Educator*, 79(2), 207-234.